

Souhrnná teritoriální informace:

Spojené arabské emiráty

Zastupitelský úřad 13. 7. 2021 23:36

Spojené arabské emiráty jsou federací sedmi emirátů. V čele státu je prezident, kterým je Jeho Výsost šejch Khalifa bin Zayed Al Nahyan, vládce emirátu Abú Dhabí, který do funkce nastoupil po smrti svého otce šejcha Zayeda. Prezident je zároveň předsedou Nejvyšší rady, která je složena z vládců jednotlivých emirátů. Výkonným orgánem federace je vláda, jmenovaná prezidentem na základě doporučení ministerského předsedy. Poradním orgánem je Federální národní rada (Federal National Council – FNC), složená ze 40 zástupců všech emirátů.

Spojené arabské emiráty mají silnou diversifikační vizi a dělají vše, aby tuto vizi naplnily. Podíl průmyslu na tvorbě HDP se má z nynějších 17 % zvýšit v příštích 10 letech na 30 %. Základem průmyslu má být výroba. Součástí diversifikační hospodářské politiky Spojených arabských emirátů je výrazný rozvoj obnovitelných energetických zdrojů. Jejich podíl na energetickém mixu se dle plánu navýší na 40 % do roku 2050. Politika podpory vědy, výzkumu a inovací je hlavní vládní strategickou tezí rozvoje ekonomiky. I když je ekonomika Spojených arabských emirátů relativně slušně diverzifikovaná, stále je do jisté míry závislá na obchodu s ropou. Růst reálného HDP dosáhl v roce 2020 hodnoty 3,6 %. Dle dlouhodobé vládní strategie má být další hospodářský růst stimulován převážně neropným sektorem, zejména projekty v souvislosti se světovou výstavou EXPO 2020. Organizace světové výstavy poskytne hospodářství nový růstový impuls, který bude tvořen zvýšenou poptávkou po službách stran zahraničních návštěvníků a turistů. Opatření uvalená vládou SAE v souvislosti se zamezením šíření nákazy Covid-19 (sociální distanc, zákaz cestování, uzavření obchodů atp.) se samozřejmě promítla do značného ekonomického zpomalení. Od vypuknutí nákazy Covid-19 uvolnila federální vláda SAE stimulační balíčky pro stabilizaci hospodářství v celkové výši 388 mld. AED. V dlouhodobém horizontu bude stále patrnější zásadní změna v rámci centralizace, což znamená posílení vlivu ekonomicky nejvýznamnějšího emirátu Abú Dhabí na rozhodovací procesy v rámci celé federace. Dubaj se tedy již nebude rozvíjet nezávisle a nekoordinovaně, ale v synergií se svým politicky silnějším sousedem. Pozitivně vnímaný trend přinese ekonomické i politické posílení Spojených arabských emirátů v celém regionu GCC.

Základní údaje	
Hlavní město	Abú Dhabí
Počet obyvatel	9,9 mil. (8,5 mil. cizí státní příslušníci)
Jazyk	úřední jazyk arabština, angličtina široce rozšířená
Náboženství	islám (70 %), křesťanství (20 %), ostaní (10 %)
Státní zřízení	federace 7 emirátů (Abu Dhabi, Dubai, Sharjah, Ras Al Khaima, Fujairah, Ajman, Umm Al Quwain)
Hlava státu	Šejch Khalifa bin Zayed Al Nahyan
Hlava vlády	Šejch Mohammad bin Rashid Al Maktoum
Název měny	emirátský dirham (AED)
Cestování	
Časový posun	+3 hod. (+2 hod. v létě)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Jiří Slavík
Ekonomický úsek	Daniel Blažkovec
Konzulární úsek	Lucie Svobodová
CzechTrade	Michal Nedělka
Czechinvest	"ne"
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	395,7
Hospodářský růst (%)	3,6
Inflace (%)	1,1
Nezaměstnanost (%)	3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Spojené arabské emiráty jsou federací 7 emirátů - Abu Dhabi, Dubai, Sharjah, Ras Al Khaima, Fujairah, Ajman, Umm Al Quwain. V čele státu je prezident, kterým je od listopadu 2004 Jeho Výsost šejch Khalifa bin Zayed Al Nahyan, vládce emirátu Abu Dhabi, který nastoupil po smrti svého otce šejcha Zayed. Prezident je zároveň předsedou Nejvyšší rady, která je složena z vládců jednotlivých emirátů: Jeho Výsost šejch Khalifa bin Zayed Al Nahyan, vládce emirátu Abu Dhabi a prezident SAE; Jeho Výsost šejch Mohammad bin Rashid Al Maktoum, vládce emirátu Dubaj a premiér SAE; Jeho Výsost šejch Sultan bin Mohammed Al Qasimi, vládce emirátu Sharjah; Jeho Výsost šejch Saud Bin Saqr Al Qasimi, vládce emirátu Ras Al Khaimah; Jeho Výsost šejch Rashid bin Ahmed Al Mu'alla, vládce emirátu Umm Al Quiwain; Jeho Výsost šejch Humaid bin Rashid Al Nuaimi, vládce emirátu Ajman; Jeho Výsost šejch Hamad bin Mohammed Al Sharqi, vládce emirátu Fujairah. Ústavou je dáno, že prezidentem je vždy zvolen vládce emirátu Abu Dhabi. Podmínkou přijetí důležitých rozhodnutí v Nejvyšší radě je souhlas nejméně 5 členů rady a vždy souhlasné vyjádření vládců emirátů Abu Dhabi a Dubaj. Ústava tak v podstatě zakotvuje právo veta těchto dvou politicky a ekonomicky nejsilnějších emirátů v rozhodování o záležitostech státu.

Výkonným orgánem federace je vláda, jmenovaná prezidentem na základě doporučení ministerského předsedy. Poradním orgánem je Federální národní rada (Federal National Council – FNC), složená ze 40 zástupců všech 7 emirátů, její praktický význam je ale velmi omezený. Nemá žádné exekutivní ani legislativní pravomoci. FNC je z 50 % volená (20 křesel) a z 50 % jmenovaná vládci jednotlivých emirátů, přičemž jednotlivé emiráty mají v radě kvóty dle velikosti. Poslední volby proběhly v roce 2019. Důležitou mimoústavní, dnes už značně archaickou součástí systému státní správy, jsou lidová shromáždění jednotlivých emirátů (madžlisy), které za účasti vládců emirátů projednávají otázky spadající do místní kompetence. V posledních několika letech zřizované výkonné rady (Executive Councils) jsou poradním orgánem vládců emirátů a dohlížejí na realizaci jejich rozhodnutí.

Podrobnosti k jednotlivým ministrům a další informace o složení vlády jsou k dispozici na <http://uaecabinet.ae>.

1.2 Zahraniční politika země

Od svého založení (2. prosince 1971) přijaly Spojené arabské emiráty zásady mírového soužití, vzájemného respektu a nevměšování se do vnitřních záležitostí jiných zemí jako základní kameny zahraniční politiky země. Zahraniční politika Emirátů je navržena tak, aby usnadnila spolupráci s dalšími zeměmi Arabského poloostrova. Spojené arabské emiráty se dlouhodobě snaží normalizovat vztahy mezi státy na Blízkém východě. Zvláštní pozornost v rámci zahraniční politiky Emirátů je věnována otázkám all-arabské jednoty. Emiráty jednají pragmaticky, pokud jde o posílení vztahů s ostatními státy. Důležitým aspektem zahraniční politiky Spojených arabských emirátů je boj proti terorismu. Spojené arabské emiráty spolupracují se státy postiženými mezinárodním terorismem prostřednictvím výměny informací a řešení hospodářských a sociálních problémů, které mohou usnadnit nábor teroristů. Spojené arabské emiráty rovněž usnadňují aktivní postavení v oblasti boje proti obchodování s lidmi a praní špinavých peněz. Spojené arabské emiráty jsou druhou největší zemí mezi státy Zálivu, pokud jde o hospodářský rozvoj. Hlavními cíli ekonomiky země jsou vytváření příležitostí a rozvoj podnikání. Emiráty se dlouhodobě snaží rozšířit investiční a obchodní vztahy s dalšími zeměmi. Tradičně silné politické a obchodní vazby mají s USA, Velkou Británií, EU, Čínou a od normalizace vztahů ve druhé polovině 2020 se velmi zintenzivnila vzájemná spolupráce s Izraelem. Zájmovou oblastí je rovněž Afrika a Jihovýchodní Asie.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Spojených arabských emirátů je 9,9 mil. z toho 8,5 mil. cizích státních příslušníků (stav k březnu 2021). Hustota osídlení je velmi nerovnoměrná, hlavní sídla jsou soustředěna na pobřeží a rozsáhlá pouštní oblast je téměř neobydlená. Ve 4 největších městech: Abú Dhabí, Dubaj, Sharja a Al Ain žije 93% obyvatel. Podíl ekonomicky činného obyvatelstva dosahuje vzhledem k téměř 90% podílu přistěhovalců

až 61 %. Průměrný roční přírůstek činil v roce 2021 1,23 %. Růst populace se odvíjí od hospodářské prosperity, vzhledem k velké migraci cizinců do SAE za prací. Specifikem je vysoký podíl mužské populace (cca 69,5 %) daný jednostranným složením přistěhovalců za prací.

Národnostní složení: 12 % tvoří původní obyvatelstvo, 15 % představují Arabové z Egypta, Jordánska, Súdánu, Libanonu, Sýrie, Maroka atd., 60 % jsou občané asijských zemí (Indie, Pákistán, Filipíny, Bangladéš, Srí Lanka), 8 % jsou Íránci, 5 % tvoří občané ze zemí vyspělých (nejvíce – cca 150 tis. z Velké Británie)

Náboženské skupiny: Státním náboženstvím je islám, většina obyvatelstva se hlásí k sunnitskému směru, necelých 5 % se hlásí ke směru šiitskému. SAE jsou společně s Kuvajtem jedinými státy celé oblasti, kde je povoleno kromě islámu vyznávat i další náboženství (hinduismus, křesťanství). Abú Dhabí je sídlem katolického biskupa pro celou oblast Arabského poloostrova. Náboženská tolerance však platí pouze pro vyznání, nikoliv pro aktivní šíření jiného než islámského náboženství.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

V souvislosti s pandemií Covid-19 zaznamenala ekonomika Spojených arabských emirátů v roce 2020 pokles až o 5,5 %, v roce 2021 se však očekává návrat k pozvolnému růstu o cca 3,6 %. Získání hostování světové výstavy EXPO 2020 v Dubaji výrazně oživilo realitní trh a potažmo stavebnictví. Státní developeri zahájili řadu megaprojektů s investicemi v řádu desítek mld. USD. Role Dubaje jako výrazného světového centra obchodu (brána do Afriky a Asie), letecké a námořní přepravy, finančního a turistického centra se tak dále posiluje. SAE mají silnou diversifikační vizi a dělají vše proto, aby tuto vizi naplňovaly. Podíl průmyslu na tvorbě HDP se má z nynějších 17 % zvýšit v příštích 10 letech až na 25 %. Základem průmyslu má být výroba hliníku, skla a oceli. Součástí diversifikační hospodářské politiky SAE je výrazný rozvoj obnovitelných energetických zdrojů. Od roku 2020 je v provozu I. blok jaderné elektrárny Barakah (1400 MW), další tři bloky jsou ve výstavbě. V roce 2050 má činit jejich podíl na energetickém mixu 40 %. Politika podpory vědy, výzkumu a inovací je hlavní vládní strategickou vizí dalšího rozvoje ekonomiky. V dlouhodobém horizontu bude stále patrnější zásadní změna, a tou je posílení centralizace SAE, což znamená posílení vlivu nejsilnějšího emirátu Abú Dhabí na rozhodovací procesy v rámci celé federace. Dubaj se již nebude rozvíjet nezávisle a nekoordinovaně, ale ve větším spojení se svým silnějším sousedem. Ekonomika Spojených arabských emirátů nedisponuje dostatečnými výrobními kapacitami a je do značné míry závislá na dovozu ze zahraničí.

Podíl odvětví na HDP: 26,9 % těžba ropy a plynu, 11,4 % velkoobchod a maloobchod, 9,2 % finance a bankovníctví, 8,9 % výroba a 8,3 % stavebnictví

Podíl jednotlivých emirátů na tvorbě HDP: Abu Dhabi 55 %, Dubai 35 %, Sharjah 5 %, zbylé 4 emiráty celkem 5 %.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	1,2	1,7	-5,5	3,6	3,5
HDP/obyv. (USD/PPP)	68 605,1	70 093,2	69 380,0	71 830,0	74 840,0
Inflace (%)	3,1	-1,9	-2,1	1,1	2,9
Nezaměstnanost (%)	2,2	2,3	5,0	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	321,0	315,9	259,5	297,6	323,1
Import zboží (mld. USD)	235,3	241,1	203,7	223,7	241,6
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	85,7	74,8	55,7	73,9	81,5
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	9,6	9,8	9,5	9,7	9,8
Konkurenceschopnost	27/140	25/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	2/7	2/7	2/7	2/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance

Kromě samostatných rozpočtů jednotlivých emirátů mají Spojené arabské emiráty rovněž rozpočet federální. Federální rozpočet je koncipován vždy s nulovým deficitem. V posledních letech končí rozpočet mírnými přebytky. Hospodaření 3 nejvýznamnějších emirátů Abú Dhabí, Dubaje a Sharjah se na tvorbě HDP podílí z 95 %. Největší výdajové položky federálního rozpočtu představují školství (59 %), sociální služby a zdravotnictví (37 %). K problematice státního rozpočtu je nezbytné uvést, že část příjmu Abú Dhabí z prodeje ropy není vykazována jako příjem rozpočtu, ale je přímo převáděna do rezervních fondů, z nichž největší ADIA (Abu Dhabi Investment Authority) vlastní aktiva v odhadované hodnotě cca 900 mld. USD.

Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-4,3
Veřejný dluh (% HDP)	73,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	17,2
Daně	
PO	bez daně
FO	bez daně
DPH	5%

Jako nedílnou součást své střednědobé strategie boje proti současnému celosvětovému poklesu cen ropy v důsledku pandemie, vydaly Spojené arabské emiráty mezinárodní tranše dluhopisů ve výši 7 mld. USD, která by měla zajistit dostatek finančních prostředků v rozpočtu, v době očekávaného snížení příjmů z prodeje ropy. V květnu 2020 byla vydána další tranše dluhopisů v hodnotě 3 mld. USD. V září 2020 pokračovaly SAE s vydáním dluhopisů v hodnotě 5 mld. USD. V tomto případě se jednalo o tři tranše (tříletá 2 mld., desetiletá 1,5 mld. a padesátiletá ve výši 1,5 mld., která je historicky první na tak dlouhé období). SAE mají jednu z nejvíce diverzifikovaných ekonomik v celém regionu GCC a z tohoto pohledu nejsou očekávána žádná větší rizika.

2.3 Bankovní systém

V SAE provozuje činnost cca 20 místních a 29 zahraničních bank, dále dvě banky investiční (Arab Emirates Investment Bank Ltd., Wardley Middle East Ltd.), jedna banka specializovaná (Emirates Industrial Bank), dvě investiční instituce (Abu Dhabi Investment Authority a Abu Dhabi Investment Council), dvě instituce pro rozvoj (Abu Dhabi Fund for Arab Economic Development a U.A.E. Development Bank) a 40 zahraničních bank zde má své reprezentační kanceláře. Největší emirátskou bankou je First Abu Dhabi Bank (FAB), která vznikla dne 1.4.2017 fúzí National Bank of Abu Dhabi (NBAD) a First Gulf Bank (FGB). First Abu Dhabi Bank má základní kapitál 2,97 mld. USD a spravuje aktiva ve výši 182 mld. USD. Druhou největší bankou je dubajská Emirates NBD. Tyto dvě banky spolu s Abu Dhabi Commercial Bank a Mashreq Bank kontrolují více jak dvě třetiny trhu.

Organizací bankovní a finanční soustavy v SAE je pověřena Centrální banka SAE (Central Bank of U.A.E.), která na základě federálního zákona č. 10 z roku 1980 o zřízení Centrální banky, fungování peněžního systému a organizaci bankovních služeb, vydává směrnice a opatření k naplnění tohoto zákona. Centrální banka vydává licence k činnosti komerčním bankám, upravuje a kontroluje jejich aktivity. V roce 1996 zpřísnila podmínky pro založení poboček zahraničních bank v SAE mj. stanovením minimálního upsaného kapitálu a rezerv ve výši cca 500 mil. USD a prokazatelnými nejméně desetiletými (úspěšnými) aktivitami v oboru.

2.4 Daňový systém

Daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a spotřební daň nejsou zavedeny. Výjimkou je pouze zdanění zisků zahraničních bank (20 %) a ropných společností (55 %). Z tohoto důvodu neexistuje ani tzv. DIČ (daňové identifikační číslo) společností (s výjimkou registrace k placení DPH, která byla zavedena od 1.1.2018). V Dubaji je zavedena tzv. "Municipality tax", která nahrazuje daň z pronájmu nemovitostí. Nájemci nemovitostí platí 5 % (10 % pokud jde o právnické osoby) z průměrné hodnoty ročního pronájmu nemovitosti. Municipality tax je uplatňována také pro hotely a ubytovací zařízení, kde se k ceně pokoje připočítává 10 % service charge a 10 % municipality tax. Od 1.1.2017 zavedl i emirát Abu Dhabi daň z pronájmu nemovitostí ve výši 3 % ročního nájmu, tzv. "municipality fee", kterou platí nájemce ve svém měsíčním účtu za vodu a elektřinu. V emirátu Sharjah se vybírá daň z pronájmu nemovitostí ve výši 2,5 %, která je splatná při každoročním prodloužení nájemní smlouvy. Neexistence primárního daňového zatížení je do určité míry kompenzována kromě nepřímých daní uvedených výše i zatížením v podobě vysokých životních nákladů (nájmy, služby, různé poplatky, zdravotnictví, mýtné SALIK, parkování MAWAQIF, zvažovaný penzijní fond pro cizince žijící v Dubaji atd.)

Od 1. 1. 2018 byla zavedena daň z přidané hodnoty ve výši 5 %. Od daně je osvobozeno cca 100 položek a služeb spadající pod sektor zdravotnictví a školství, dopravní služby, a prodej použitých residenčních nemovitostí. Registrace k DPH je povinná.

Za účelem výběru a správy DPH byl zřízen Federální daňový úřad (Federal Tax Authority). Státní ministr financí Al Tayer ve svém prohlášení dne 24.2.2016 zmínil, že zavedení dalších daní je předmětem studia, nicméně daň z příjmu korporací není zatím na pořadu dne. Jejím případnému zavedení musí předcházet důkladná studie dopadu přímého zdanění na konkurenceschopnost.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Vztahy s EU upravuje všeobecná Dohoda o spolupráci mezi EU a GCC z roku 1988, jejíž smluvní stranou se po svém vstupu do EU stala i Česká republika. Ta je základem stále rozjednané Free Trade Agreement (FTA), u které jednání mezi oběma bloky probíhají již od vytvoření projektu celní unie států GCC v roce 2003. SAE jsou nejvýznamnějším obchodním partnerem EU v regionu Blízkého východu. V roce 2020 dosáhl celkový vývoz EU do SAE cca 25 mld. Euro.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	29 310,6	29 876,1	25 927,3	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	8 851,9	7 248,7	8 624,7	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-20 458,8	-22 627,5	-17 302,6	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Po vzniku SAE v prosinci 1971 představoval nejvýznamnější investiční akci ČR v SAE projekt na výstavbu elektrárny a desalinační jednotky Umm Al Naar v Abú Dhabí, který v roce 1984 dokončil PZO Škodaexport. V 90. letech vývoz stagnoval s výjimkou let 1997-1998, kdy se podařilo zrealizovat kontrakt s armádou SAE na dodávku 1 200 vojenských nákladních automobilů Tatra 815. Celkový vzájemný obchod ČR se SAE je v současné době druhý největší v regionu BVA (po obchodu ČR s Izraelem). V objemu vývozu ČR však SAE zaujímají v regionu BVA první místo. Ve velké míře se však jedná o reexport zboží do dalších regionů.

Obchodní výměna s ČR (mld. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	15,9	15,3	14,5	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	2,3	2,3	2,1	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-13,6	-13,0	-12,4	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Vztahy s EU upravuje všeobecná Dohoda o spolupráci mezi EU a GCC z roku 1988, jejíž smluvní stranou se po svém vstupu do EU stala i Česká republika. Jednání o Free Trade Agreement (FTA), probíhají již od vytvoření projektu celní unie států GCC v roce 2003. V roce 2008 země GCC jednání jednostranně ukončily a podle prohlášení svého tehdejšího generálního tajemníka Abdula Rahman al Attiyah se k jednacímu stolu

vrátí pouze v případě, že EU podepíše předběžný návrh smlouvy v podobě, která státům GCC vyhovuje. Neúspěch jednání znevýhodňuje vývozce z EU oproti těm zemím, které Dohodu s GCC v poslední době buď již podepsaly (Singapur), nebo o ní intenzivně jednají (Japonsko, Jižní Korea, Čína, Indie a Pákistán).

Smlouvy s ČR

- 1 Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spojených arabských emirátů o podpoře a ochraně investic (Abu Dhabi, 23. 11. 1994)
- 1 Smlouva mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu a majetku (Washington, 30. 9. 1996)
- 1 Dohoda o letecké přepravě mezi vládou České republiky a vládou Spojených arabských emirátů (Abu Dhabi, 15. 12. 2002)
- 1 Dohoda o hospodářské a technické spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Spojených arabských emirátů (připravena k podpisu)

3.3 Rozvojová spolupráce

Vzhledem k vyspělosti ekonomiky Spojených arabských emirátů, Česká republika této zemi zahraniční rozvojovou pomoc neposkytuje. České republice byla poskytnuta humanitární pomoc na odstranění škod po záplavách v roce 2002 ve výši 20 000 USD prostřednictvím Společnosti Červeného půlměsíce. Spojené arabské emiráty jsou jedním z největších poskytovatelů rozvojové pomoci na světě. Od roku 2015 jsou SAE na prvním místě na světě, co do podílu poskytnuté rozvojové pomoci vůči svému ročnímu národnímu příjmu. V této oblasti předchýlí např. Norsko, Lucembursko a Švédsko.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Uvedená mapa oborových příležitostí je výčtem odvětví ekonomiky Spojených arabských emirátů, ve kterých se do budoucna očekává největší nárůst dovozu. Konkrétní příležitosti v rámci jednotlivých odvětví vycházejí z meziroční dynamiky růstu dovozů nejen z ČR, ale zejména z ostatních zemí.

- 1 **Automobilový průmysl:** Automobilový trh Spojených arabských emirátů je 2. největší v GCC a roste tempem cca 4 % ročně v souvislosti s růstem populace a zvyšováním celkové životní úrovně. Roste zejména trh s menšími vozy, které se staly dostupnější pro osoby s nižšími příjmy. Budování infrastruktury spojené s EXPO 2020 v Dubaji bude i nadále zvyšovat poptávku po nákladních vozidlech. Země se rovněž pomalu stává regionálním centrem obchodu s ojetými vozidly a náhradními díly.
- 1 **Elektrotechnika:** Dlouhodobou vizí Spojených arabských emirátů je vybudování tzv. Smart Society založené na chytrých informačních technologiích. Tyto technologie se čím dál více uplatňují v rámci komunikace se státní správou (e-government), Spojené arabské emiráty jsou jednou z několika zemí s vlastním vesmírným programem. Investice do vesmírných technologií (telekomunikační satelity) v současnosti dosáhly celkem 4 mld. USD. Vesmírná agentura Spojených arabských emirátů představila koncem roku 2019 novou národní strategii a investiční plán (National Space Strategy 2030 and National Space Investment Plan), který má zajistit další podporu rozvoje odborných znalostí, vesmírné turistiky a průzkumných misí v oblasti vesmíru. Vzhledem k absenci místního elektrotechnického průmyslu, se téměř veškerá elektrotechnika dováží.
- 1 **Energetický průmysl:** Plán ministerstva energetiky Spojených arabských emirátů předpokládá zvýšení instalovaného výkonu ze současných 29 GW na 40 GW do roku 2021, z čehož by 15 % mělo být pokryto jadernou energií, 5 % čistým uhlím a 7 % obnovitelnými zdroji (zejména solární technologie), zbylých 73 % budou tvořit stávající plynové elektrárny, které tvoří nyní 98 % instalovaného výkonu. Spotřeba energie roste každoročně o 9 % a v přepočtu na jednoho obyvatele činí dvojnásobek světového průměru. Stávající plynové kapacity se již rozšiřovat nebudou, nové kapacity budou jen v oblasti čistých energií (jádro, solár, biomasa), jejichž podíl se má zvýšit ze současných 27 % až na 50 % do roku 2050. V roce 2017 byla vládou přijata energetická strategie do roku 2050, která počítá s rovnoměrným vyvážením čistých a klasických zdrojů (44 % obnovitelné zdroje – zejména solární, 6 % jádro, 38 % plyn a 12 % čistě uhlí). Od roku 2015 povolil emirát Dubaj maloodběratelům vlastní solární zdroje. S ohledem na plánovaný výrazný růst solárních kapacit bude nezbytná postupná přeměna stávajících distribučních sítí na tzv. „Smart Grids“.
- 1 **Chemický průmysl:** Technologické dodávky pro tento obor jsou považovány za strategické a drží si je zejména silné společnosti nejvyspělejších zemí Evropy a americké společnosti. Možnosti pro české firmy spočívají spíše v subdodávkách materiálu (trubky, nádrže, chemikálie, speciální osvětlení do výbušného prostředí) a doplňkových službách (elektroinstalace).
- 1 **ICT:** Trh informačních technologií SAE roste průměrným tempem 4,5 % ročně. Poptávka po IT službách roste rychleji, než poptávka po hardware a software a její růst ve výši 10 % ročně tak mění strukturu trhu s IT, na kterém je očekáváno, že v roce 2022 budou IT služby převládat s podílem 46 %. Zvýšená poptávka po IT službách je způsobena vládní strategií e-governmentu, budováním „smart cities“ a s tím spojenými požadavky na bezpečnost datových sítí a chytrých aplikací. Kybernetická bezpečnost se má do budoucna stát hlavním faktorem růstu poptávky po ICT službách.
- 1 **Obranný průmysl:** Spojené arabské emiráty se výrazně zapojily do boje proti terorismu, a to jak uvnitř, tak i navenek (jsou součástí mezinárodní koalice proti ISIL a členy koalice v konfliktu s Jemenem). To se spolu s napjatými vztahy s Íránem a zhoršujícími se vztahy s

Katarem promítá do růstu výdajů na obranu a bezpečnost, které mají v příštích 5 letech růst tempem 7 % ročně. 9 Federální vláda rovněž navyšuje výdaje na vnitřní bezpečnost. Prioritními oblastmi jsou ochrana strategické infrastruktury, personální a kybernetická bezpečnost. Možnosti jsou v dodávkách zabezpečovací techniky, radarové techniky, komunikační techniky, lehkých zbraní a munice a IT služeb.

- 1 **Stavební průmysl:** Stagnace stavebnictví způsobená poklesem cen ropy v letech 2015–17 je překonána. Koncem roku 2017 začal nový stavební boom spojený s přípravou emirátu Dubaj na světovou výstavu EXPO 2020. Nové projekty představují nejen výstavbu samotného výstavního areálu, ale zejména výstavbu doprovodných logistických, ubytovacích, a nákupních středisek s náklady ve výši 7 mld. USD. Firma EMAAR (developer současné největší budovy světa Burj Khalifa s výškou 828 m) vyhlásila např. výstavbu nové nejvyšší budovy světa Dubai Creek Tower (výška přes 1 000 m), která se má být symbolicky spojena s EXPO 2020 podobně jako Eiffelova věž s EXPO 1889 v Paříži. Budova si vyžádá investici ve výši 1 mld. USD.
- 1 **Zdravotnický a farmaceutický průmysl:** Investice do zdravotnictví patří k prioritám střednědobého vládního programu. Nejde však jen o zvýšení kvality lékařské péče a vybavení nemocnic, ale též o výstavbu nových zdravotnických zařízení s ohledem na růst populace ve výši cca 5 % ročně (cca 0,5 mil. obyv./ročně).
- 1 **Zemědělství a potravinářský průmysl:** Stejně jako ostatní země v regionu, jsou Emiráty z 80% závislé na dovozu potravin. Potravinová bezpečnost a vyšší soběstačnost díky novým technologiím je jednou z hlavních strategií SAE 2051. Perspektivní oblasti jsou technologie pro chytré zemědělství, mléčné výrobky, sportovní a zdravá výživa, organické a bio produkty, sladkosti a v neposlední řadě produkty pro chov hospodářských zvířat a domácích mazlíčků. Důvěra v produkty z Evropské unie vede k dlouhodobým nárůstům exportu ze členských zemí.

Spojené arabské emiráty: Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu | BusinessInfo.cz

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Ačkoliv se obchodní etika stále více blíží standardům platným v Evropě a USA, mohou se čeští podnikatelé setkat s řadou zvláštností, které vyplývají z odlišných kulturně-sociálních podmínek a obchodních zvyklostí.

4.2 Oslovení

Konverzace by měla být živá, s aktivním zapojením obou stran a vzájemným respektem. V žádném případě se nesmí jednat o nevhodný monolog jedné strany. Používání křestních jmen v pokročilé fázi jednání je naprosto běžné. V případě prvního kontaktu je vhodné zvolit formálnější oslovení (Mr., Mrs. s uvedením příjmení partnera), a to s vědomím kulturních rozdílů v používání křestních jmen v obchodním styku. Na případné oslovení křestním jménem ze strany svého partnera je možné zareagovat stejným způsobem. Emiráťané získávají své vzdělání většinou na prestižních univerzitách v zahraničí, v této souvislosti mohou být jednání vedena standardně v anglickém jazyce.

4.3 Obchodní schůzka

Emiráťané mají rodinné vztahy vždy na prvním místě a společný čas s rodinou a blízkými rádi tráví nerušeně zejména v průběhu státních svátků a dnů pracovního volna. V tomto ohledu je potřeba předem plánovat a volit vhodné termíny k setkání. Určitě se však naleznou výjimky a bude rovněž záležet na konkrétních okolnostech či naléhavosti situace. Všeobecně v každé arabské zemi je samozřejmě potřeba respektovat čas na modlitbu a SAE nejsou výjimkou.

Počítejte s tím, že dohodnutý termín jednání se může na základě rozhodnutí emirátského partnera změnit i pár minut před plánovanou schůzkou, s čímž je nutné počítat a nedat najevo negativní emoce.

Emiráťané jsou lidé se silnou vazbou na rodové a kmenové tradice. Hlavní slovo mají vždy starší členové rodiny. V případě prvního setkání jsou velmi obezřetní a potenciální partnery si pečlivě prověřují. Emiráťané jsou usměvaví, pohostinní a komunikativní. Evropana může někdy až zaskočit pomalost jednání, která však odráží spíše pomalejší životní rytmus a styl (inšalláh – dá-li bůh). Pokud se jedná o první setkání, je vhodné nabídnout Vaši vizitku.

Úcta k formálním autoritám jako náboženství, státní správa, policie, armáda je v emirátech velká a žertovat na tato témata je krajně nevhodné. Evropský zejména ten český smysl pro humor není emiráťanům příliš blízký a není doporučováno pokoušet se uspět s vtipkovaním. Zároveň však ale není důvod se za odlišnosti ve způsobu zábavy stydět, jen je potřeba vyhnout se snaze rozesmát a pobavit za každou cenu. Při hovoru, a to ani při té nejvášnivější debatě, neskáčkou emiráťané svému partnerovi nikdy do řeči a svou případnou nevoli dají najevo tím, že se jednání pokusí ukončit. Nedoporučuje se, žádná kritika SAE. Při jednáních je naprosto běžná přítomnost žen, nicméně v pozici vedoucího je vnímán pozitivně spíše muž. Výměna darů v rámci jednání je naprosto běžnou součástí. S ohledem na kulturní odlišnosti, určitě není vhodné darovat např. alkohol.

Průvodním znakem všeobecně arabské obchodní kultury je snaha o jednoduchost a přímost. Při prezentaci a jednáních je proto lepší používat krátká a jasná stanoviska bez přílišného vysvětlování a popisování složitých souvislostí.

V případě, že se jednání vyvíjí špatným směrem, snaží se jej co možná nejdříve ukončit a odejít.

Spojené arabské emiráty jsou federací 7 emirátů a každý emirát má svou vlastní obchodní komoru a zóny volného obchodu tzv. Free Trade Zones s mnohdy odlišnými pravidly. Základní principy v rámci obchodního práva jsou sjednocené na federální úrovni. Před zahájením jednání je tedy nutné seznámit se s podmínkami v konkrétním emirátu. Firmy umístěné v zónách volného obchodu mají velmi omezené možnosti vstupu na emirátský trh tzv. „Mainland“

Nabízet alkohol při obchodních jednání není vhodné!

Kromě běžného obleku, muži v emirátech používají tradiční dlouhé košile zvané „kandura“. Tato košile má stejnou hodnotu jako oblek, který je v místních klimatických podmínkách velmi nepraktický. Ženám se vždy doporučuje delší sukně a zakrytá ramena. Absence kravaty není v žádném případě vnímána negativně.

Na jednání by v žádném případě neměl chybět člověk s rozhodovací pravomocí.

Pozvání domů lze očekávat až po vybudování dlouhodobě fungujícího obchodního vztahu. V počátečních fázích to není obvyklé.

4.4 Komunikace

Emiráťané získávají své vzdělání většinou na prestižních univerzitách v zahraničí, v této souvislosti mohou být jednání vedena standardně v anglickém jazyce.

Úcta k formálním autoritám jako náboženství, státní správa, policie, armáda je v emirátech velká a žertovat na tato témata je krajně nevhodné.

Písemný styk je založen především na tradičních dopisech případně e-mailech, které by ideálně měly být zodpovězeny v co možná nejkratší době. V opačném případě se určitě obrňte velkou dávkou trpělivosti, emiráťané nespěchají. E-mailová a telefonická komunikace by vůbec měla být základem udržování obchodních vztahů. Dlouhé odmlky v komunikaci nejsou vnímány pozitivně. Emiráťané chtějí věci řešit rychle a ihned, nicméně od druhé strany vyžadují čas a trpělivost. V některých případech se můžete setkat s preferencemi komunikace faxem. V poslední době je trendem komunikovat prostřednictvím mobilního telefonu a aplikace WhatsApp. V případě, že budete požádáni o sdělení čísla mobilního telefonu, určitě neváhejte s jeho předáním.

4.5 Doporučení

Kvalitní místní právní zástupce je zřejmě nejdůležitější radou, která Vám pro jednání v SAE může být doporučena. Pozor na rozdíly v rámci islámského práva „šarija“, podle kterého se rovněž řeší některé obchodní spory. Vždy si předem zjistěte, podle jakého práva by se případné spory řešily.

4.6 Státní svátky

Státním svátkem je 2. prosinec – den, kdy v roce 1971 podepsalo 6 emirů společnou smlouvu o vytvoření federace SAE. Emirát Ra's al-Khaimah se připojil v následujícím roce. Svátek se slaví dva dny, tedy 2.a 3.12. Od roku 2015 se slaví další státní svátek, kterým je Den mučedníků dne 30.11. V zemi se dále dodržují všechny náboženské muslimské svátky, které jsou stanovené podle lunárního muslimského kalendáře (hijri) a každý rok se posouvají o 10 dní zpět.

V roce 2021 připadají svátky na následující dny: 1.1. Nový rok, 19.7. Den Arafata 20.7.-22.7., Eid al-Adha (Svátek oběti), 12.8. Al-Hijra (islámský Nový rok), 21.10. Mouloud (Narození Proroka), 1.12. Den mučedníků, 2.12. a 3.12. Národní den, Svátý měsíc Ramadán připadá na 12.4. – 12.5.

Během Ramadánu je často velmi obtížné sjednat schůzku, místní obchodníci muslimského vyznání v průběhu tohoto období obecně o pracovní záležitosti nejeví příliš zájem.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Klíčové právní normy a předpisy týkající se obchodně-podnikatelské činnosti v SAE:

- zákon č. 2/2015 o obchodních společnostech („Commercial Companies Law“), vč. dodatků obsahuje klíčová ustanovení k založení, formy, organizace statutárních orgánů, právního vymezení odpovědnosti, dělení zisků, atd.
- zákon č. 18/1981 o obchodním zastoupení („Commercial Agency Law“), který stanovuje pravidla pro obchodní zastoupení zahraničních společností v SAE. Zavádí možnost využívat několika obchodních zástupců (agentů či distributorů) zároveň, čímž se ruší dříve platný princip výhradního zástupce (exkluzivita).
- zákon č. 19 z roku 2018 o podpoře přímých zahraničních investic specifikuje podporované hospodářské sektory pro vstup zahraničních investorů, kritéria, která musí splnit, státní podpory pro příliv PZI do země, atd. Za určitých podmínek umožňuje až 100 % vlastnictví společnosti zahraničním subjektem.

Z pohledu úrovně a přívětivosti podnikatelského prostředí „Doing Business“ Světové banky (World Bank Group - WBG) pro 2020 se SAE umístily na 16. pozici. Dovozní licenci uděluje Ministersvo hospodářství (MOE) místním společnostem registrovaným u hospodářské komory v příslušném emirátu, ta zpravidla platí jeden rok. Pro speciální produkty, např. střelné zbraně, výbušniny, léčiva či exotická zvířata jsou zapotřebí speciální povolení a licence specializovaných úřadů či ministerstev.

Spojené arabské emiráty jsou vázány jednotným celním sazebníkem Rady pro spolupráci arabských států v Zálivu (Gulf Cooperation Council – GCC), který osvobozuje pohyb zboží a služeb v rámci GCC od veškerých cel a stanovuje společný vnější celní tarif ve výši 5 % pro většinu zboží dováženého ze zemí mimo GCC. Osvobozeny od vnějšího tarifu jsou některé základní potraviny a léky či zdravotnické prostředky. Na vybrané výrobky, zejm. některé produkty chemického či petrochemického průmyslu, alkohol a tabákové výrobky se naopak vztahuje zvýšená celní sazba ve výši 50 - 100 % z důvodu ochrany místního průmyslu. Celní poplatky je třeba zaplatit v místní měně. Dovoz zbraní a munice je možný výhradně po udělení zvláštního povolení ministerstva vnitra. U dodávek zboží z masa nutno přiložit tzv. Halal Certificate o tom, že zvíře, z něhož maso pochází, bylo zabito dle muslimského rituálu.

Jak pro distribuci zboží, tak i pro účast ve státních zakázkách, je klíčovým prvkem nalezení vhodného místního zástupce/distributora. Při výběru zástupce je nezbytné postupovat velmi obezřetně, neboť podle „Commercial Agency Law“ (zákon 18/1981 ve znění pozdějších dodatků) lze zastupitelskou smlouvu rozvázat pouze vzájemnou dohodou mezi zástupcem a zastoupeným, a to bez ohledu na to, zda již pozbyla platnosti uplynutím doby, či ne, nebo z důvodů, které uzná tzv. Commercial Agency Committee u Ministerstva ekonomie, případně z rozhodnutí soudu. V případě sporu lze vzájemný vztah ukončit prostřednictvím soudu (povinná je vždy místní jurisdikce, i kdyby bylo ve smlouvě uvedeno jinak) a s vysokým odstupným pro místního partnera. Do doby vynesení soudního rozhodnutí, rozvázání zastupitelské smlouvy dohodou, či rozhodnutí Commercial Agency Committee nesmí zahraniční firma spolupracovat s jiným zástupcem (byť by předchozí zastupitelská smlouva byla na dobu určitou a pozbyla platnosti) a její obchodní aktivity v zemi (dovozy) mohou být na žádost stávajícího zástupce pozastaveny.

U zastupitelského vztahu je ze zákona povinná exkluzivita pro zástupce, tu je však možné regionálně omezit pouze na oblast jednoho emirátu. Na každý emirát je tak možné mít jiného agenta/distributora. Agent/distributor (sponzor) však může pokrývat území i několika nebo i všech emirátů. Omezení zastupitelského vztahu lze učinit i v oblasti předmětu zastoupení, tj. prodáváno/nabízeného výrobku či služby. Jedna

zahraniční firma tak může mít na stejném území zástupců více, každého z nich však pro odlišný a jednoznačně definovaný výrobek/službu. Zastupitelská smlouva musí být notářsky ověřena a registrována u Ministry of Economy (na federální úrovni), nebo u jeho příslušného registru obchodních zastoupení v jednotlivých emirátech, pokud je zástupce pověřen zastupováním pouze v dílčím emirátu. Výše nastíněná zákonná úprava zastupitelského vztahu nabádá k velmi pečlivému a rozvážnému výběru místního partnera - zástupce. Proto české firmy volí v řadě případů raději založení vlastní pobočky nebo společného podniku s místním partnerem, jehož vliv na chod společnosti lze omezit doprovodným smluvním ujednáním, tzv. „side agreement“.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Obchodní právo SAE umožňuje založení 10 různých forem společností. České firmy využívají nejčastěji Limited Liability Company (společnost s ručením omezeným) nebo Free Zone Establishment. Podrobnosti k těmto formám jsou uvedeny níže. Dalšími formami jsou např. Public Joint-stock Company (min.kapitál – 10 mil. AED, s nominální hodnotou 1-100 AED, pro banky 40 mil. AED), nebo Private Joint-stock Company (min. kapitál – 2 mil. AED, předseda správní rady a většina ředitelů musí být emirátské státní příslušnosti), využívané v bankovníctví, pojišťovnictví a dalších finančních službách. Podmínky pro zahraniční investice jsou upraveny následujícími zákony: Federal Companies Law, the Commercial Agencies Law, the Federal Industry Law, Government Tenders Law. K nejdůležitější změně platné od 1. prosince 2020, patří možnost založit Limited Liability Company jako 1 osoba se 100% podílem zahraničního kapitálu na tzv. mainlandu, avšak s jistými omezeními činnosti v konkrétních sektorech jako energetika, vodohospodářství, letectví, obrana a bezpečnost, doprava a jiné strategické sektory. V tomto případě je vlastnický podíl stále omezen na 49%.

Branch Office – (pobočka zahraniční firmy) nemá vlastní právní subjektivitu a je považována za součást mateřské firmy. Oproti LLC (viz níže) je pro založení nezbytný předchozí souhlas (licence) Ministry of Economy. Branch office musí mít místního sponzora tzv. "Service Agent", který je státní příslušnosti SAE a který garantuje, že činnost kanceláře odpovídá místním normám a vydané licenci. Pro zřízení Branch Office není nutné složit základní jmění, skládá se pouze 50 tis. AED (v případě registrace v emirátu Abu Dhabi) jako kauce na případné neplacení povinných poplatků, např. s vystavením víz. Licence se každoročně prodlužuje. Obdobnou, ale pro založení jednodušší formou je Representation Office, která však nesmí (na rozdíl od Branch Office) provádět obchodní činnost.

Limited Liability Company (LLC) – obdoba českého s.r.o. Může být založena 1–50 členy, min. kapitál (který byl např. v Dubaji 300 000 AED (82 000 USD), v Abú Dhábí 150 000 AED) byl v roce 2009 dekretem prezidenta zrušen a v současné době není v "Commercial Companies Law" již vyloučen, nicméně jeho výše musí být podle tohoto zákona adekvátní pro dosažení cílů zakládané společnosti. Licence společnosti vystavená DED se musí každý rok obnovovat, poplatky činí cca 12 tis. AED. Podrobný postup pro založení LLC i Branch office je uveden na stránkách orgánu pro registraci obchodních společností tzv. Department for Economic Development" (DED) v Abú Dhábí nebo v Dubaji.

5.3 Marketing a komunikace

Požadavky na propagaci, marketing, reklamu a využívání HSP reflektují místní spotřebitelská a kulturní specifika. Používají se téměř všechny formy marketingu a propagace známé z vyspělých ekonomik. Reklamní kampaň by však měla být u spotřebního zboží dvojjazyčná (angličtina, arabština) a zahrnovat i arabská periodika (40 % populace je arabsky mluvící, 15 % jsou místní státní příslušníci). Nejrozšířenějšími anglicky psanými deníky jsou Khaleej Times a Gulf News. Obsah všech médií (místních i importovaných) kontroluje National Media Council, která též vydává příslušné licence vydavatelům.

V posledních letech byly vytvořeny dvě mediální volné zóny: 1/ Dubai Media City (DMC, www.dubaimediacity.com) and 2/ twofour54 (www.twofour54.com) v Abú Dhábí, které se snaží přitáhnout investory do mediálních a marketingových služeb, včetně hudební a filmové produkce. Firmy, které v těchto volných zónách působí, mají zaručeno, že vláda nebude jejich výstupy cenzurovat, pokud budou respektovat pravidla místního vkusu a zvyklostí. Spotřební zboží musí mít dvojjazyčné (anglické i arabské) označení etiket a návodů k použití (arabština je oficiálním jazykem a jazykem státních institucí). Potravinové etikety musejí zahrnovat: název výrobku a značku, datum výroby a expirace (musí být natištěno na originál obalu, dodatečná nálepka je nepřipustná), zemi původu, jméno a adresu výrobce, netto váhu v metrických jednotkách, seznam ingrediencí včetně aditiv v pořadí důležitosti. Tuky a oleje musejí být uvedeny zvlášť. Etiketa musí být v arabštině, nebo v arabštině i angličtině. Dodatečné arabské nálepky jsou povoleny. I když většina obyvatel ovládá plynule angličtinu, doporučují se též prezentační materiály v arabštině, neboť většina tzv. „decision makers“ jsou Arabové (Emiráťané, Libanonci, Egypťani) a ukázka přizpůsobení se místní kultuře bude tak předností ve srovnání s konkurencí.

Vzhledem k rozšířenému používání internetu (80 % obyvatel) a mobilních telefonů se stále více využívá přímého marketingu, který je však zajišťován místními distributory, včetně místních internetových obchodů. Ty využívá 40 % populace. Internetový prodej roste tempem 30 % ročně. Nejvíce se takto nakupuje elektronika. Nejčastějším platebním instrumentem je platební karta a platba v hotovosti při doručení zboží. Pyramidový nebo multilevel marketing není povolen. V rámci marketingové komunikace není vhodné používat nástroje, které by mohly být v rozporu s islámským náboženstvím.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

SAE je členskou zemí WTO a signatářem Paris Convention for the Protection of Industrial Property. Proto zde platí v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví příslušné mezinárodní standardy, pokud jde o registraci patentů, ochranných známek atd., a právních postihů v případě porušování těchto standardů. V roce 2002 byla přijata první legislativa na ochranu práv k duševnímu vlastnictví, konkrétně Zákon o registraci ochranných známek (Trademark law), Zákon o registraci patentů (Patent law) a Zákon o autorských právech (Copyright law). Ochrana práv duševního vlastnictví v SAE a zejména kontrola a postihy v jejich porušování vychází z této legislativy, a proto by se české firmy neměly spoléhat, že budou jejich práva respektována a vymáhána pouze na základě mezinárodních ujednání částečně přijatých do místní legislativy. Konzultace s místním právníkem specializovaným na tuto problematiku a následná registrace práv u místních úřadů je zde proto nezbytná.

Registraci patentů a ochranných známek provádí Ministerstvo ekonomiky. Ministry of Economy, P.O. Box 901, Abu Dhabi, UAE, Tel: +971-2-626-5000; Fax: +971-2-626-2922, E-mail: info@economy.ae, Website: www.economy.gov.ae, Dr. Ali Ibrahim Al Hosani, Undersecretary for Intellectual Property, Mr. Fawzi Al Jaber, Manager, Copyrights Tel: +971-2-613-1415, Ms. Fatema Al Hosani, Manager, Trademarks Tel: +971-2-613-1431 & 1430, Mr. Khalfan Al Suwaidi, Manager, Patents Tel: +971-2-613-1402 & 1406. V 05/2015 došlo k výraznému navýšení poplatků spojených s registrací obchodních známek.

Vzhledem k postavení Dubaje, jako hlavního logistického centra obchodu Asie s Evropou, se Dubaj stal 5. největším překladištěm (a potažmo reexportérem) padělků na světě. Do země se padělky dostávají poměrně snadno, neboť celní kontrola je při tak velkém množství dovážených výrobků pouze namátková. V případě objevení dodávek padělků, nebývají tyto (v souladu se standardy WTO) většinou zničeny na místě, ale zásilka je odeslána zpět do země, odkud přišla (většinou Čína). Ztráty emirátské ekonomiky z nelegálních kopií (PC softwarů, automobilových náhradních dílů, textilu atd.) činí podle odhadů Ministry of Economy ročně 400 mil. USD.

5.5 Trh veřejných zakázek

Podle místních zákonů (Government Tender Law) se může výběrových řízení na federální státní zakázky (vypisované ministerstvy) účastnit pouze firma, ve které místní subjekt vlastní minimálně 51%. Pokud česká firma nehodlá v zemi založit smíšený podnik s majoritním podílem místního partnera nebo Branch Office (a mít svého servisního agenta emirátské státní příslušnosti) může se státních zakázek zúčastnit prostřednictvím (a jménem) svého agenta, který musí být státní příslušník SAE nebo firma vlastněná ze 100 % státním(i) příslušníkem(y). Government Tender Law je aplikován i na většinu veřejných zakázek vypisovaných na úrovni jednotlivých emirátů. Nevztahuje se však na tendry vypisované ministerstvem obrany a vnitra. Výběrovému řízení předchází ve většině případů náročný proces předkvalifikace na tzv. "vendor list". Podmínkou registrace firmy na vendor listu státních organizací je předchozí získání místní licence/registrace. Firmy registrované na vendor listu bývají zákazníkům k výběrovému řízení pozvány přímo. Spolu s nabídkou se skládá nabídková záruka (bid bond) ve výši 5 % z nabídkové ceny.

U státních zakázek vypisovaných jednotlivými emiráty je požadována registrace v příslušném emirátu. Firmy registrované ve free zónách se státních zakázek až na výjimky účastnit nesmějí. Zadávání veřejných zakázek probíhá tak, že zákazník-zadavatel určí výběrem konzultanta, který vypracuje technické a právní podmínky výběrového řízení a ve spolupráci se zadavatelem vypíše příslušné tendrové řízení. Osobní kontakt místních licencovaných dodavatelů s konzultantem je tak klíčový. Zadání tendru jim může být známo v předstihu, nebo přímo "ušito na míru". Zbrojní zakázky podléhají systému ofsetů, pomocí kterého se ministerstvo obrany snaží, aby zahraniční firmy reinvestovaly v zemi část zisku z lukrativních zbrojních zakázek (ministerstvo vnitra zatím ofsetové programy nevyžaduje).

Ofsety jsou požadovány v případě, že hodnota zakázek překročila výši 10 mil. USD. Výše ofsetového závazku činí 60 % z hodnoty kontraktu a musí být splněn do 7 let. V některých případech je však možno dosáhnout odkladné lhůty (grace period). Ofsetový závazek je kombinací Input activity (max 30 % celkové hodnoty), která bývá v podobě podílu na společném podniku s místním partnerem na výrobu vojenské techniky či materiálu, s output activity (min. 70% hodnoty závazku), kterou je např. výše zisku, exportních prodejů, či zaměstnání místních sil. Pro zápočet aktivit se používá tzv. multiplikátorů, které jsou v případě input activity 1-2, v případě output activity 2-5 s ohledem na jejich přínos pro ekonomiku SAE. Ofsetový program spravuje Tawazun Economic Council.

Portál veřejných zakázek SAE: www.mof.gov.ae

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky jsou, vzhledem k rozvinutému bankovnímu a finančnímu sektoru s přítomností jak zahraničních bank, tak zahraničního managementu v místních bankách, na standardní světové úrovni. Běžně používanou platební podmínkou je platba akreditivem, finanční

převody jsou rychlé a platební morálka je obecně velmi dobrá. Přesto např. podíl nekrytých či falešných šeků činí v SAE cca 5,5 % oproti evropskému průměru 1 %, což se projevuje všeobecně velmi rozšířeným odmítáním osobních šeků. Vyšší podíl neplatných šeků je ovlivněn především vysokým počtem cizinců, kteří v mnoha případech platí šeky krátce před svým konečným odjezdem ze země. Průměrná doba splatnosti faktur je cca. 14 dní. V případě neuhrazení faktury a selhání další komunikace lze pohledávku řešit prostřednictvím místních orgánů činných v trestním řízení (Policie příslušného emirátu).

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily. Na základě Dohody mezi Evropskou unií a Spojenými arabskými emiráty o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty mohou držitelé cestovních, služebních a diplomatických pasů ČR od 7. 5. 2015 pobývat na území SAE bez víza po dobu nejvýše 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů. Dohoda se nevztahuje na osoby cestující za účelem výdělečného pobytu. Překročení povolené délky pobytu je penalizováno. Více informací lze získat na nově otevřeném (od 07/2015) zastupitelském úřadu SAE v Praze. Kontakt: Velvyslanectví spojených arabských emirátů, Sibiřské nám. 730/1, 160 00 Praha 6 - Bubeneč, tel: 221 517 777 Pro vstup do SAE je vyžadován cestovní doklad s minimální zbývající platností v délce 6 měsíců. Tzv. pas-blek bez strojově čitelných údajů a bez nosiče biometrických prvků, který je vydáván s dobou platnosti na 6 měsíců, tudíž nelze pro cestu do SAE použít. Přestože existují případy, kdy byl občan ČR na tzv. pas-blek do země vpuštěn, podobný přístup nelze garantovat a zastupitelský úřad České republiky v SAE není oprávněn jakkoli v tomto ovlivňovat místní imigrační úřady. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky doporučuje svým občanům uzavřít před cestou cestovní pojištění a registrovat se v rámci aplikace „Dobrovolná registrace občanů při cestách do zahraničí“ (DROZD). V období krize Covid-19 doporučujeme ke zvláštním opatřením v SAE sledovat webové stránky Velvyslanectví ČR v Abú Dhabí: www.mzv.cz/abudhabi.

Při příletu do SAE podléhají osobní věci celní kontrole. Zakázán je dovoz výrobků z vepřového masa, pornografických či erotických materiálů (týká se videozáznamů, knih a časopisů) a materiálů, které by mohly být považovány za pomůcky pro šíření jiného než muslimského náboženství. Bezcelně je možno dovézt do emirátu Abu Dhabi cigarety v hodnotě do 2.000 AED/400 ks, doutníky v hodnotě do 3.000 AED, 2 kg tabáku, 4 litry alkoholu/24 plechovek piva (pouze nemuslimové a pouze letecky), a dary, vč. parfémů, v hodnotě do 3.000 AED. V případě vstupu do země prostřednictvím letiště v Dubaji lze bezcelně dovézt 400 ks cigaret nebo 50 ks doutníků nebo 500 g tabáku, 4 litry alkoholu či 2x24 plechovek piva a dary v hodnotě do 3.000 AED. Dovoz alkoholu je zcela zakázán do emirátu Sharjah. V r. 2007 byly na letišti v Dubaji instalovány extrémně citlivé přístroje na indikaci drog. Při zjištění byť i nepatrného množství drogy u cestujícího hrozí soud za držení omamných prostředků, přičemž minimální sazba za tento delikt je v SAE odnětí svobody na čtyři roky nepodmíněně. Toto varování platí obdobně také pro mezinárodní letiště v Abú Dhabí. Do SAE je zakázán dovoz některých léků, které jsou v ČR běžně dostupné. Doporučujeme proto před cestou nahlédnout do aktuálního seznamu povolených a zakázaných léků, popřípadě si včas v ČR opatřit požadované lékařské potvrzení pro jejich dovoz. V případě nejasností je možné ověřit možnost dovozu konkrétního léku telefonicky na čísle: +971-2-6117359 (Drug Control Department). Pro dovoz zvířat je vyžadováno předložení veterinárního osvědčení, potvrzení o očkování proti vzteklině a potvrzení o nepřítomnosti vztekliny v domovské zemi. Povinná směna valut není v SAE zavedena. Cestující do a ze SAE ale musí při hraniční kontrole deklarovat převoz finanční hotovosti nad 10 000 EUR, resp. ekvivalentu v jiné měně. České řidičské průkazy nejsou místními úřady akceptovány.

Během krátkodobých turistických pobytů lze v zemi řídit automobil na základě kombinace mezinárodního řidičského průkazu a českého řidičského průkazu. Předložení mezinárodního řidičského průkazu požadují standardně autopůjčovny. V případě dlouhodobého pobytu českého občana v SAE je nutno požádat o vystavení místního řidičského průkazu na dopravní policii, uhradit poplatek ve výši cca 4.000 AED a absolvovat místní autoškolu.

Cestování mezi jednotlivými emiráty je naprosto bezpečné. MHD a taxi je v místních podmínkách na výborné úrovni a velmi využívané místním obyvatelstvem.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Základní podmínkou pro práci a dlouhodobý pobyt je udělení tzv. rezidenčního víza (Resident Visa) vázaného na pracovní povolení, které je platné pouze pro určitou konkrétní firmu. Tzn. že zde neexistuje systém typu amerických zelených karet, který by zaměstnanci umožňoval volně přecházet od jednoho zaměstnavatele ke druhému. Tento systém platí pro všechny cizince bez rozdílu. V praxi to vypadá tak, že místní firma žádá pro svého nového pracovníka pracovní povolení na imigračním úřadu v tom emirátu, kde má svoji registraci a platnou licenci. K žádosti je třeba přiložit kopii pasu, fotografie a ověřené potvrzení o dosaženém vzdělání, které musí legalizovat Velvyslanectví SAE v Praze a superlegalizovat Ministerstvo zahr. Věcí SAE. Pokud je vše v pořádku, přibližně za 10 dní vystaví Immigration Office pracovní povolení a tzv. Employment Visa, na které může zaměstnanec přijet do země. Po příjezdu absolvuje předepsané lékařské prohlídky (TBC, AIDS atd.) a podle jejich výsledku je vydáno rezidenční vízum, které je ve formě štítku nalepeno do pasu. Na štítku je uveden zaměstnavatel a pracovní pozice zaměstnance. Cena za vyřízení je cca 3 000 AED + poplatky za legalizace, vízum má platnost 3 roky. Během platnosti víza lze přerušit pobyt v SAE maximálně na 6 měsíců v řadě.

Zaměstnavatel (ve free zóně i „mainlandu“) je povinen složit za každého zaměstnance tzv. „Security deposit“ ve výši 5000 AED a ceny zpáteční letenky. Tato záloha je uvolněna při výstupu zaměstnance, či v případě zrušení pracovního poměru. Každý zaměstnanec, který ukončil pracovní poměr, má 30 dnů na vyhledání nového pracovního místa, čímž získá nového sponzora a nové pracovní vízum. Pokud v této lhůtě nové zaměstnání a nového sponzora nenalezne, musí opustit zemi. Od 1.1.2016 platí 3 nové dekrety ministerstva práce, které upravují pracovně-právní vztahy. Dekrety mají lépe chránit postavení zahraničních pracovníků v SAE vůči jejich zaměstnavatelům. Dekret č.425/2015 stanoví náležitosti závazné nabídky pracovního poměru, předložené k podpisu zaměstnanci ještě před příjezdem zaměstnance do země, kterou zaměstnavatel přikládá k žádosti o pracovní povolení za účelem vydání pracovního víza. Po příjezdu do země, tato závazná nabídka k práci bude ve stejném znění změněna na pracovní smlouvu, která bude po podpisu oběma stranami řádně registrována na pracovním úřadě. Změny jsou povoleny pouze formou dodatku, který nesmí být v rozporu s pracovním právem a zněním původního kontraktu. Dekret č.422/2015 přesně stanoví možnosti a způsoby ukončení pracovního poměru, oběma či jednou ze stran. Dekret č.423/2015 upravuje možnosti změny zaměstnavatele po i před ukončením stávajícího pracovního poměru (v případě oboustranného souhlasu po 6 měsících, v případě nesouhlasu zaměstnavatele nejdříve po 2 letech) a roli pracovního úřadu v této změně.

Minimální mzda není pro zahraniční zaměstnance stanovena. Sociální péči mohou čerpat výhradně občané emirátské národnosti. Zdravotní pojištění je poskytováno zaměstnavatelem v rámci podmínek stanovených v pracovní smlouvě ze zákona.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnější veletrhy v roce 2021:

INTERSEC

- 1 Datum a místo konání: leden 2021 v Dubaji (pro rok 2021 byla akce organizátorem zrušena)
- 1 Web: <http://www.intersecexpo.com>
- 1 Popis: Veletrh Intersec je jedním z největších veletrhů svého druhu v regionu zaměřeného na technologie a vybavení pro ochranu osob, průmyslových a obytných objektů, požárních, záchranných a bezpečnostních složek, bezpečnost provozu výrobních zařízení a bezpečnostní informační systémy.

IDEX

- 1 Datum a místo konání: únor 2021 v Abu Dhabi
- 1 Web: www.idexuae.ae
- 1 Popis: Je nejvýznamnější světová přehlídka zbrojního průmyslu (koná se každé dva roky v Abu Dhabi). Světoví výrobci jej považují za vstupní bránu do odbytově velmi zajímavé oblasti MENA a západní a jižní Asie.

GULFOOD

- 1 Datum a místo konání: únor 2021 v Dubaji
- 1 Web: www.gulfood.com
- 1 Popis: Patří mezi nejvýznamnější potravinářské veletrhy na světě. Považuje se za vstupní bránu na trhy v regionu MENA.

ARAB HEALTH

- 1 Datum a místo konání: posunuto na červen 2021 v Dubaji
- 1 Web: www.arabhealthonline.com
- 1 Popis: ArabHealth představuje největší regionální přehlídku výrobků a služeb, které se týkají zdravotnictví, doplněnou o řadu mezinárodních konferencí.

MIDDLE EAST ELECTRICITY

- 1 Datum a místo konání: posunuto na červen 2021 v Dubaji
- 1 Web: www.middleeastelectricity.com
- 1 Popis: Veletrh je zaměřen na obory spojené s výrobou, přenosem a distribucí elektrické energie.

GITEX TECHNOLOGY WEEK

- 1 Datum konání: říjen 2021 v Dubaji
- 1 Web: www.gitex.com
- 1 Popis: Gulf Information Technology a souběžně pořádaný GulfComms je třetím největším světovým veletrhem ICT. GITEX je vhodnou platformou pro firmy podnikající v IT a telekomunikacích.

BIG 5

- 1 Datum konání: listopad 2021 v Dubaji
- 1 Web: www.thebig5.ae
- 1 Popis: Veletrh zaměřený na oblast stavebnictví.

GULFOOD MANUFACTURING, YUMMEX, SPECIALTY FOOD A PRIVATE LABEL

- 1 Datum konání: listopad 2021 v Dubaji
- 1 Web: www.gulfoodmanufacturing.com, www.prime-expo.com, www.speciality.ae, www.yummex-me.com
- 1 Popis: Spojení 4 zajímavých potravinářských veletrhů se zaměřením na výrobní technologie, cukrovinky, gourmet a privátní značky.

Informace a aktuální termíny veletrhů lze získat na níže uvedených webových stránkách a adresách hlavních místních výstavišť: Abu Dhabi National Exhibitions Company ADNEC: www.adnec.ae, Dubai World Trade Centre: www.dwtc.com

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Abú Dhabí:

- 1 Poštovní adresa: Marina Village, Villa A09, Breakwater Area, P.O.Box 27009, Abu Dhabi, U.A.E.
- 1 Telefonní spojení na ZÚ: sekretariát, víza, informace: +971 2 6782 800; fax: +971 2 6795 716; e-mail ZÚ: abudhabi@embassy.mzv.cz, obchodně/ekonomický úsek: commerce_abudhabi@mzv.cz, konzulární a vízový úsek: consulate_abudhabi@mzv.cz
- 1 Pracovní doba pro veřejnost: neděle – čtvrtek 9:00 až 15:00 hod.
- 1 Mapa úřadu je k dispozici na webové stránce ZÚ: www.mzv.cz/abudhabi

Spojení z letiště a z centra města: Pro dopravu z letiště na velvyslanectví je možné použít taxi, vůz s řidičem, případně využít autobusu z letiště provozovaného soukromým operátorem. Doporučujeme používat všudypřítomné taxi, které jsou cenově dostupné. Letiště leží na okraji města a je poměrně dobře dostupné ze všech částí. Cesta z letiště v Abú Dhabí na velvyslanectví by v závislosti na aktuální dopravní situaci neměla zabrat více než 40 minut a z Dubaje počítejte s časem okolo 2 hod.

Kancelář CzechTrade v Dubaji byla registrována v únoru 2007 a sídlí na adrese:

- 1 Trade Promotion Agency of the Czech Republic - Dubai P.O.Box 9759 DUBAI, United Arab Emirates
- 1 Michal Nedělka, Head of Representation in Dubai CzechTrade
- 1 Phone: +971 4 309 7018 Fax: +971 4 309 7019 Mobile: +971 50 4509941
- 1 E-mail: michal.nedelka@czechtrade.cz www.czechtrade.ae

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 nepřetržitá ambulance: 998
- 1 policie: 999
- 1 hasiči: 997
- 1 dopravní policie: 90001234

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Důležité internetové odkazy k příslušným tématům jsou uvedeny v textu jednotlivých kapitol.

Užitečné mohou být rovněž následující odkazy:

- 1 Ministerstvo hospodářství - www.economy.gov.ae
- 1 Department of Economic Development Abu Dhabi (podmínky registrace firem v Abu Dhabi a on-line registr) - <https://added.gov.ae/>
- 1 Department of Economic Development Dubai (podmínky registrace firem v Dubaji a on-line registr) - <https://dubaied.gov.ae/Default/en>

- 1 Abu Dhabi e-government - www.tamm.abudhabi/en
- 1 Obchodní a průmyslová komora Abu Dhabi - www.abudhabichamber.ae
- 1 Obchodní a průmyslová komora Dubai - www.dubaichamber.com
- 1 Organizace pro kontrolu certifikace dovážených výrobků - www.esma.gov.ae
- 1 Centrální banka SAE (Central Bank of U.A.E.) www.cbuae.gov.ae
- 1 Burzy cenných papírů: Dubai Financial Market (DFM) www.dfm.ae, holding Borse Dubai www.borsedubai.com, Abu Dhabi Securities Exchange - www.adx.ae, Dubai International Financial Exchange (DIFX) - www.difxlistings.com
- 1 Informace o aktuálních veletrzích: www.dwtc.com, ww.adnec.ae
- 1 DUBAI EXPO 2020 www.expo2020dubai.com